

بررسی نقش گردشگری در توانمندسازی اجتماعی زنان روستاهای ادغام شده به شهر (مطالعه موردی: کوی وهب. شهرستان شوش. استان خوزستان)

۱. سید محسن چریم^۲. غلام رضا جولاء^۳. مصطفی خدادادی

چکیده

به عقیده پژوهشگران رسیدن به اهداف توسعه پایدار روستایی بدون حضور نیمی از پیکره جامعه روستایی یعنی زنان، امری غیرممکن خواهد بود. با وجود اهمیت این موضوع، عوامل اجتماعی و فرهنگی مختلفی مانع از حضور زنان روستایی در عرصه فعالیت‌های اجتماعی می‌گردد. ماهیت تحقیق حاضر، کاربردی و روش انجام پژوهش، توصیفی تحلیلی و از نوع پیمایشی است. جامعه‌ی آماری تحقیق، شامل ۳۶۹ نفر از زنان ساکن در کوی شهید وهب هستند. نمونه‌ی آماری، با استفاده از فرمول منطقی کوکران به تعداد ۱۸۸ نفر، تعیین و برای انتخاب نمونه‌ی آماری از روش نمونه‌گیری تصادفی ساده استفاده شد. داده‌ها با استفاده از پرسشنامه‌ی محقق ساخته جمع‌آوری گردید. تهیه‌ی داده‌های مورد نیاز این تحقیق مبتنی بر روش میدانی و جمع‌آوری آن از طریق پرسش‌نامه صورت گرفته است. تجزیه و تحلیل داده‌های جمع‌آوری شده نیز از طریق بسته نرم‌افزاری SPSS صورت پذیرفته است. نتایج حاصل از این تحقیق نشان می‌دهد که بین توسعه گردشگری روستایی و میزان توانمندی اجتماعی زنان روستای مورد مطالعه رابطه معنی‌داری وجود دارد، به طوری که این رابطه در معیارهای اعتماد اجتماعی، انسجام و همبستگی اجتماعی، برون‌گرایی و تعلق مکانی ملموس‌تر می‌باشد. تحلیل داده‌ها در سطوح بالاتر نیز نشان می‌دهد، بین سن زنان روستایی با توانمندی اجتماعی آنان رابطه معنی‌داری وجود دارد. همچنین رابطه‌ی بین سطح تحصیلات زنان روستای شهید وهب با میزان توانمندی اجتماعی آنان نیز معنی‌دار می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: گردشگری، گردشگری روستایی، توانمندسازی اجتماعی، زنان روستایی، روستای شهید وهب.

مقدمه

گردشگری، به عنوان صنعتی پاک در تعاملی دیرپا و پایدار با مجموعه‌ی عوامل اجتماعی فرهنگی نقشی مهم و انکارناپذیر در تحول و توسعه‌ی روستایی ایفا می‌نماید (غفاری، ۱۳۹۱: ۱۰۵). در همین زمینه، گردشگری روستایی یکی از شاخه‌های صنعت گردشگری است که با بسیاری از الگوهای دیگر گردشگری پیوند دارد و وجه مشخصه‌ی آن، استقرار در نواحی روستایی است که با توجه به ظرفیت‌های طبیعی و فرهنگی موجود در روستاها، می‌تواند نقش مهمی در ایجاد اشتغال و درآمد برای روستاییان، حفاظت از میراث طبیعی، تاریخی و فرهنگی و به‌طور کلی تجدید حیات روستاها داشته باشد (رضوانی، ۱۳۸۷: ۲۵). و با تنوع سازی اقتصاد روستایی و توانمندسازی مردمان محلی، فرصت‌های شغلی متعددی را در سکونتگاه‌های روستایی به وجود آورد و ثروت و جمعیت را از مراکز تمرکز و ثقل صنعتی به سوی روستاها و طبیعی جذب کند (دیبايي، ۱۳۷۱: ۴۴). در کنار سایر فعالیت‌های اجتماعی اقتصادی از جمله بخش کشاورزی، صنعت و خدمات، امکان رسیدن به توسعه‌ی پایدار و رشد

۱. کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری (نویسنده مسئول) - mohsencherim62@gmail.com - شماره تماس ۰۹۳۶۶۳۱۲۶۵۳

۲. کارشناس ارشد جامعه شناسی و مدرس دانشگاه پیام نور شوش javadjola1@gmail.com - شماره تماس ۰۹۱۶۶۴۰۰۱۵۳

۳. کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری